

BRYGGA LOSJI AS
Juskestredet 4
4876 GRIMSTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anniken Kleven, +47 37 01 78 90

Tillatelse etter forurensningsloven til utfylling i sjø ved gnr./bnr. 200/442 i Grimstad kommune

Statsforvalteren i Agder gir Brygga Losji AS tillatelse til å fylle ut inntil 450 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 200/442 i Grimstad kommune. Tillatelsen er gitt på visse vilkår, med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Vi fatter samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til søknad med vedlegg av 16.02.2022 om utfylling i sjø ved gnr./bnr. 200/442 i Grimstad kommune.

1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir Brygga Losji AS tillatelse til å fylle ut inntil 450 m³ masser i sjø ved gnr./bnr. 200/442 i Grimstad kommune.

Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

2 Vedtak om gebyr

Vi visere til varsel om gebyr i brev av 22.03.2022. Statsforvalteren har vurdert tidsbruken som er grunnlaget for valg av gebyrsats, og kommet frem til at det er riktig å legge gebyret på sats 7. Dette tilsvarer kr 17 500, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

3 Sakens bakgrunn

David Hermann v/Apotek eiendom AS søker på vegne av Brygga Losji AS om å fylle ut 450 m³ masser i sjø utenfor gnr./bnr. 200/442 i Grimstad kommune. Formålet med utfyllingen er å sikre/stabilisere grunn i kvikkleireområde. Tiltaket er ihht. anbefalinger fra geoteknikker. Fylling i sjø er vurdert blant flere mulige tiltak til å være det sikkerhetstiltaket som gir den beste stabilitet for området. I tillegg vil tiltaket øke sikkerheten til omsøkt byggearbeid, samt øke sikkerheten til naboeiendommen. Det anbefales også av geoteknikker å erosjonssikre området mellom motfylling på kote -9 m og eksisterende fylling på kote -5 m. Tiltakshaver vurderer at disse tiltakene er så dype at de ikke påvirker bruk av sjøen, hverken for naboer eller andre i området. Søknaden omfatter både motfylling og erosjonssikring av skråningen. Massene som skal brukes til utfylling, er rene steinmasser, 50-700 mm i størrelse. Det er estimert at 300 m² bunnareal vil bli berørt av tiltaket. Tiltaket har en estimert varighet på ca. 1-2 uker.

Tiltaksområdet er i umiddelbar nærhet til forurensningskilder som småbåthavnen i Dramsvika, trafikkert vei og Grimstad by. Forurensningstilstanden ved kysten utenfor Grimstad har blitt kartlagt i bl.a. «Overvåking av sjøområdene i Grimstad. Resipientundersøkelser i Groosefjorden og Homborsundfjorden i 2015» utarbeidet av Norsk institutt for vannforskning (NIVA). Tiltakshaver har foreslått legging av fiberduk på bunn og etablering av siltgardin rundt fyllingsområde som tiltak for å redusere risikoen for spredning av partikler under utfyllingen.

Arealformålet i tiltaksområdet er småbåtanlegg i sjø og vassdrag, ifølge arealplan «sjønære arealer Grimstad sentrum» av 29.10.2012 med PlanID 198. Grimstad kommune uttalte i brev av 04.04.2022 følgende: «Det er avklart med planenheten at tiltaket ikke er i tråd med formålet i reguleringsplanen. Tiltaket avhenger av dispensasjon fra reguleringsplanens bestemmelse 5.17» 08.04.2022 skrev Grimstad kommune i e-post til Statsforvalteren: «Kontrabeskjed: Det er ikke behov for dispensasjon vedrørende fylling i sjø. Planenheten anser sikringstiltak som en del av formålet».

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, kan gis tillatelse til med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 7. I tillatelsen kan det settes nærmere vilkår for å motvirke at forurensningen fører til skader eller ulemper, jf. forurensningsloven § 16. Tillatelse til mudring fra fartøy kan gis med hjemmel i forurensningsforskriften § 22-6, jf. § 22-3

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

4 Saksgang

Statsforvalteren sendte den 09.03.2022 søknaden på høring til aktuelle myndigheter og berørte parter. Vi har fått følgende kommentarer:

Fiskeridirektoratet skriver bl.a. følgende i brev av 10.03.2022:

«I henhold til Fiskeridirektoratets kartverktøy på <https://portal.fiskeridir.no/plan> er det ikke registrert biologisk mangfold i form av bløtbunn eller ålegras der utfyllingen planlegges utført. Det er heller ikke registrert at det foregår fiske eller at det finnes andre fiskeriinteresser på stedet. Av den grunn har ikke Fiskeridirektoratet noen merknader til søknaden.»

Norsk maritimt museum skriver bl.a. følgende i e-post av 08.03.2022:

«Det er registrert et kulturlagsområde i sjø med gjenstandsmateriale fra seilskutetiden i Østerbukt, ID 147087. Det ligger spredte gjenstander flere steder i bukta, men med en konsentrasjon definert som kulturlag og vernet etter kml §14 på dybder mellom 10 og 16 m sør for omsøkt tiltak. Utfyllinga vil ligge på oversiden av marbakken og vil ikke komme i konflikt med kulturlaget, men vi ber om at utfyllingen foretas på en mest mulig skånsom måte og at fyllmasse ikke havner utenfor omsøkt område. Nmm har utover dette ingen merknad.»

Naboer, Knut Axel Ugland og Tina Kirkaas Ugland skriver bl.a. følgende i e-post av 28.03.2022:

«Den 23/9-21 sendte vi en tilbakemelding til tiltakshaver Brygga Losji AS, der det ble anført at omsøkte tiltak var et fordelaktig sikringstiltak .

Tilbakemeldingen som ble sendt 23/9-21 er vedlagt her, og denne er å anse etter sitt innhold som uttalelse/kommentar til statsforvalteren med frist innen 6/4-2022.

For ordens skyld trekkes det frem at:

- *Positiv til at omsøkte sikringstiltak blir utført*
- *Tiltak ønskes ikke iverksatt i perioden 15.juni-15 august (sommer månedene)*
- *Akter fortøyning må reetableres ved ferdigstilling av tiltaket»*

Advokatfirma Hald & Co DA skriver på vegne av Sameiet Bioddgaten 6 bl.a. følgende i brev av 06.04.2022:

«Det fremgår at Apoteket Eiendom AS på vegne av Brygga Losji AS (heretter «Tiltakshaver») har inngitt søknad om å fylle ut 450 m³ masser i sjø, i et området som dekker ca 300 m² bunnareal, ifølge Statsforvalterens brev «utenfor gnr./bnr. 200/442 i Grimstad kommune». Tiltakshaver eier altså gnr/bnr 200/442 og 200/444, Bioddgaten 2-4.

Det fremgår imidlertid av søknadsdokumentene at det omsøkte tiltaket er søkt utført like mye på/utenfor våre klienters eiendom 200/446, som utenfor tiltakshavers egen eiendom. Sameiet som eier 200/446 og som har den eksklusive strandrett utenfor eiendomsgrensene for 200/446, har ikke gitt noe samtykke til utførelse av omsøkte tiltak.

Sameiet er kun varslet som nabo. Dette fremstår som grovt feilaktig, da det er søkt om å utføre tiltak delvis på sameiets eiendom.»

Høringsinnspillet fra Sameiet Bioddgaten 6 er i sin helhet vedlagt dette vedtaket.

Grimstad kommune skriver bl.a. følgende i e-post av 08.04.2022:

«Det er ikke behov for dispensasjon vedrørende fylling i sjø. Planenheten anser sikringstiltaket som en del av formålet.»

Norges vassdrags- og energidirektorat skriver bl.a. følgende i brev av 19.04.2022:
«NVE har tidligere gitt innspill i forbindelse med byggeprosjektet for Bioddgaten 2-4, se vårt brev til Grimstad kommune 04.05.2021 som ble sendt med kopi til statsforvalteren. Vi forstår det slik at utfyllingen det nå søkes om er i dette området. Vi forutsetter at kommunen følger opp våre tidligere innspill i saken og at tiltaket gjennomføres i tråd med [NVE Veileder 2019/1 Sikkerhet mot kvikkleireskred](#).»

Kystverket skriver bl.a. følgende i brev av 21.04.2022:

«Tiltak i sjø kan være søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14. Ettersom tiltaket ligger i kommunens sjøområde, utenfor hovedled/biled, er det kommunal havnemyndighet som skal vurdere og behandle en eventuell søknad etter havne- og farvannsloven. Kystverket minner om at det kan ikke fattes vedtak etter havne- og farvannsloven før tiltaket er i tråd med plan eller det foreligger dispensasjon(er), jf. havne- og farvannsloven § 14 fjerde ledd.»

5 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Statsforvalteren har i tillegg til søknadens vedlagte sedimentanalyse, lagt tilgjengelige databaser (bl.a. Naturbase, Artskart og Vann-nett) til grunn for vurderingen.

Tiltak i sjø som medfører bevegelse i sediment, påvirker det akvatiske miljøet på flere måter. Virkningene varierer avhengig av bl.a. mengde og hvilke masser det dreier seg om, når, hvor og hvordan tiltak gjennomføres, samt innholdet av miljøgifter i massene. De viktigste konsekvensene av slike tiltak er partikkelspredning og tilslamming av nærliggende områder, samt endring og forringelse av habitat til vannorganismer. Dersom sedimentene er forurenset, kan også forurensning spres. Vi har vurdert det ovennevnte i det som følger.

Partikkelspredning

Mange miljøgifter, inkludert PAH, er hydrofobe og binder seg til silt, leire og organisk materiale (partikkelbunden forurensning). Dersom sediment blir forstyrret f.eks. som følge av tiltak i sedimenter, kan slike partikler lett virvles opp. Oppvirvling kan medføre frigjøring av miljøgifter som da kan bli mer biotilgjengelige for vannlevende organismer. I det aktuelle tilfellet består bunnen av tidligere utfylt sprengstein og sand. Større partikler som sand resedimenteres relativt raskt og utgjør derfor en lavere spredningsrisiko enn mindre partikler som silt og leire. Det er ikke gjennomført kjemiske analyser av sedimentene i tiltaksområdet. Basert på tilgjengelig data og tiltaksområdets plassering i forhold til mulige forurensningskilder, vurderer vi det som svært sannsynlig at sedimentene i tiltaksområdet er forurenset. Det er etter vår vurdering en risiko for lokal spredning av helse- og miljøskadelige stoffer ved tiltak som berører sedimentene i området.

Erfaringer fra liknende prosjekter viser at siltgardin fungerer som en effektiv avskjærende partikkelsperre, og vi stiller derfor krav om bruk av siltgardin eller tilsvarende spredningsbegrensende tiltak som vilkår for tillatelsen, jf. vilkår 2. Dette er i samsvar med tiltakshavers eget forslag. For å ha en oversikt over ev. partikkelspredning stiller vi krav om at det utføres visuell kontroll med fotodokumentasjon før og under arbeidene, jf. vilkår 3. Bildene skal tas med jevne mellomrom og gjennom hele tiltaksperioden. De skal være representative, og tas på en slik måte at tiltaksområdet og arbeidene kommer tydelig frem. Bildene skal legges ved sluttrapport

som oversendes Statsforvalteren, jf. vilkår 9. Videre stiller vi vilkår om at utfyllingsmasser skal legges ut på en mest mulig skånsom måte, og ikke dumpes, jf. vilkår 5. Det skal ikke oppstå vesentlig partikkelspredning utenfor tiltaksområdet jf. vilkår 6. Vilråene er begrunnet med at det er viktig å forsikre seg om, og dokumentere at det ikke oppstår vesentlig partikkelspredning under utfyllingsarbeidene.

Utfyllingsmasser

Utfyllingsmassene vil være en mulig forurensningskilde. Av søknaden kommer det frem at det skal benyttes rene steinmasser i 50-700 mm størrelse. Det oppgis ikke hvor massene kommer fra. Sprengstein, som ofte brukes til utfylling, kan f.eks. inneholde sulfidholdige bergarter og rester av nitrogenforbindelser fra sprengning. Berggrunn med sulfider kan medføre dannelsen av svovelsyre, hvilket fører til pH-reduksjon, noe som igjen kan føre til at metaller slik som aluminium blir mer tilgjengelig og skadelig for akvatiske organismer. Utlekking av nitrogen fra sprengstein kan bl.a. føre til eutrofiering, som igjen har konsekvenser for både fysiske, kjemiske og økologiske forhold i vannmassene. Dersom det brukes plastslanger/ledninger under sprengning, kan sprengstein ha plastrester som fort kan spres ut i vannmassene. Vi har stilt krav om at utfyllingsmasser må være rene, og ikke medføre forurensning. Sprengstein med fare for innhold av miljøskadelige stoffer og svovelkomponenter skal ikke benyttes, jf. vilkår 2.

Tidsrom for gjennomføring

En hovedregel er at tiltak i sjø ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. Vi fraviker ikke hovedregelen i det aktuelle tilfellet, jf. vilkår 12.

Naturmangfoldloven

Statsforvalteren har vurdert tiltaket etter naturmangfoldloven. Dette gjelder § 8 kunnskapsgrunnlaget, § 9 føre-var-prinsippet, § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning, § 11 kostnader ved miljøforringelse og § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Vi anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig ivarettatt i forhold til sakens karakter. På bakgrunn av dette tillegger vi mindre vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Prinsippene i §§ 10-12 i naturmangfoldloven er mindre relevante i denne saken grunnet tiltakenes begrensede omfang.

Vannforskriften

Tiltaksområdet i sjø er en del av vannforekomsten «Grimstad» (0121000300-3-C), jf. portalen Vannnett. Vannforekomsten har god økologisk og dårlig kjemisk tilstand, med middels og lav presisjon for klassifiseringen. Den omsøkte utfyllingen er et lite engangstiltak og berører kun en begrenset del av vannforekomsten. Etter vår vurdering er det rimelig å anta at tiltaket ikke vil forringe miljøtilstanden i Kaldvellfjorden i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt vannforekomsten når miljømålet eller ikke, jf. vannforskriftens § 4 forutsatt at tiltaket gjennomføres i samsvar med tillatelsens vilkår. Vannforskriftens § 12 kommer dermed ikke til anvendelse i det aktuelle tilfellet.

Andre forhold

Som det kommer frem av høringsinnspill fra Advokatfirma Hald & Co DA på vegne av Sameiet Bioddgaten 6 (se pkt. 4), er deler av utfyllingen søkt gjennomført rett utenfor sameiets eiendom med gnr./bnr. 200/446 i Grimstad kommune. Sameiet har ikke gitt samtykke til utførelse av tiltaket utenfor sin eiendom.

Det omsøkte tiltaket gjelder utfylling av masser i sjø, og krever tillatelse etter forurensningsloven § 11 for å kunne gjennomføres lovlig. Privatrettslige forhold er ikke en del av vurderingen etter forurensningsloven og er derfor ikke vurdert av Statsforvalteren i denne saken. Ved behandling etter forurensningsloven vurderer vi ulempene i form av forurensning sammenlignet med fordelene og ulempene med tiltaket i sin helhet. I vår behandling av søknaden etter forurensningsloven vurderes ikke selve arealdisponeringen, utover forholdet til plan, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. Ifølge Grimstad kommune i e-post av 08.04.2022 er sikringstiltaket en del av formålet i reguleringsplanen for området.

Vi forutsetter at privatrettslige forhold er avklart før tiltaket settes i gang.

5 Vilkår

1. Det kan fylles ut inntil 450 m³ rene masser over et areal som fremgår av kart vedlagt søknaden.
2. Tiltakshaver skal vurdere utfyllingsmassenes egnethet mht. innhold av helse- og miljøfarlige stoffer og potensiale for forringelse av vannmiljøet. Sprengstein som kan eller vil medføre nevneverdige skader eller ulemper for vannmiljøet, skal ikke benyttes. Tennledninger, plastikk og annet ikke-naturlig materiale skal så langt det praktisk lar seg gjøre fjernes før utfyllingen. Det skal etableres mottakskontroll for plast i sprengstein på utfyllingsstedet og iverksettes tiltak for å hindre spredning av plast etter utfylling.
3. Det skal utføres visuell kontroll av partikkelspredning i vannmassene rundt tiltaksområdet, og gjennomføring av tiltaket skal også dokumenteres i form av bilder. Visuell kontroll og fotodokumentasjon skal gjennomføres før arbeidene starter, samt med jevne mellomrom under arbeidene. Bildene må være representative, og vise tiltaksområdet på en god måte. Kontrollen skal loggføres, og informasjon og fotodokumentasjon skal legges ved sluttrapporten, jf. vilkår 9.
4. Dersom det viser seg at utfyllingsmasser er av en slik karakter at arbeidene medfører alvorlige miljømessige problemer, tas det forbehold om at arbeidene skal stanses, og at saken blir vurdert på nytt.
5. Arbeidene skal utføres på en slik måte at det i minst mulig grad volder tilslamming av vannmasser og strandområder. Dette inkluderer at masser skal legges ut på en skånsom måte, og ikke dumpes.
6. Det skal ikke oppstå vesentlig partikkelspredning utenfor tiltaksområdet. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Statsforvalteren skal varsles ved alle forhold der tiltaket kan berøre miljøet negativt.
7. Før tiltaket iverksettes og minimum en uke før skal det gis beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart, samt hvem som er ansvarlig entreprenør. Dette skal varsles på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no.

8. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten inntil tiltaket er avsluttet. Det kan bli ført tilsyn under arbeidene. Tiltakshaver har ansvaret for å orientere entreprenør som skal gjennomføre arbeidene, om de vilkår som gjelder.
9. Sluttrapport skal sendes Statsforvalteren i Agder innen seks uker etter at tiltaket er avsluttet. I rapporten skal det dokumenteres at vilkårene som er gitt i tillatelsen, er overholdt. Eventuelle avvik skal begrunnes. Rapport skjema følger vedlagt.
10. Tiltaket skal ikke foregå i tidsrommet 15.mai til 15.september.
11. Tillatelsen er gyldig i to år f.o.m. vedtaksdato.

Vi minner ellers om meldeplikt til Norsk maritimt museum ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

7 Ansvarsforhold

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, Brygga Losji AS er ansvarlig for at tiltaket gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver for ansvaret for innhenting av tillatelser etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig i forhold til andre brukerinteresser som kan bli berørt. Privatrettslige forhold forutsetter vi avgjort før tiltaket finner sted.

Brudd på vilkår i tillatelsen kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

8 Erstatningsansvar og klageadgang

Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver eller anleggseier for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. bl.a. forurensningsloven §§ 10 og 17.

Brygga Losji AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen, til Miljødirektoratet. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Veronica Skjævestad(e.f.)
faggrupeleder
forurensningMiljøvern avdelingen

Anniken Kleven
rådgiver
Miljøvern avdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Klageskjema
- 2 Rapportkjema
- 3 Sameiet Bioddgaten 6 v/Advokatfirma Hald & Co DA - Uttalelse til søknad om utfylling i sjø

Kopi til:

Knut Axel Ugland	Ågreveien 51	4887	Grimstad
Øyvind Lunden	Markageilen 28	4322	SANDNES
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
Eirik Homme	Åstadveien 4 F	1396	BILLINGSTAD
Tina Kirkaas Ugland	Ågreveien 51	4887	Grimstad
Peter Enoch Stiff	C/O Carsten Due, Smith-Petersens Gate 4	4876	Grimstad
Halvard Homme	Bioddgaten 6	4878	GRIMSTAD
NATURVERNFORBUNDET I AGDER	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
APOTEKET EIENDOM AS	Juskestredet 4	4876	GRIMSTAD
Bjørn Arne Engen	Lillesandsveien 14	4876	Grimstad
Karl Erik Bryn	Bioddgaten 8	4878	Grimstad
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
NORSK MARITIMT MUSEUM	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Karen E Thompson-Engen	Lillesandsveien 14	4876	Grimstad
Ruth Lise Stiff	720 Newark Dr West Bend, Wi 53095, Usa		
Åse Norma Barka Lunden	Markageilen 28	4322	Sandnes
AGDER FYLKESKOMMUNE	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Anne Brit Gundersen	Bioddgaten 6	4878	GRIMSTAD
Nils-Ivar Tjøntvedt Gundersen	Bioddgaten 6	4878	GRIMSTAD